

ANALIZĂ Două treimi dintre familiile cu copii din Ucraina aflate în România au nevoie de acces la servicii medicale. Copiii ucraineni resimt acut frica de război, chiar și de departe, și vor să se poată întoarce la casele lor

București, 15 iunie 2022: Cei mai mulți dintre părinții ucraineni (62%), aflați în România împreună cu copiii lor, spun că nevoile lor urgente sunt legate de accesul limitat la servicii medicale (62%), de lipsa resurselor financiare necesare procurării de bunuri utile vieții de zi cu zi, cum ar fi îmbrăcămintea, produse igienico-sanitare sau obiecte de uz casnic (55%) ori plata chiriei (46%), de cheltuielile destinate îngrijirii și educației copiilor (32%) și de procurarea hranei (26%). În ceea ce-i privește pe copii, temerile lor sunt legate de experiența războiului, chiar și acum, când se află în România, unde parcurile și bunătatea oamenilor le-au plăcut cel mai mult. Dorința copiilor e ca războiul să înceteze și ei să se întoarcă în Ucraina, reiese din consultările cu copiii ucraineni care au frecventat una din școlile gimnaziale din București.

“Ne era frică să ieșim pe stradă. Soldații lor patrulau peste tot și ne era frică de ei. Tot timpul se auzeau zgomote puternice, se trăgea.... noaptea cerul se lumina. Nu știam dacă prindem dimineața. Am decis să plecăm. Una dintre surorile mele avea mașina și am hotărât să o luăm pe mama și copiii surorii. Drumul până în România a fost greu pentru că am trecut prin multe filtre rusești. Ne-au căutat și verificat întruna. Eram foarte speriată, iar sora mea ruga copiii să nu mai plângă, să nu facă gălăgie ca să nu atragem atenția. Le promitea tot felul de lucruri și locuri frumoase în România. Am lăsat totul acolo, prieteni, casa, am plecat cu un rucsac. L-am lăsat acolo pe soțul surorii, în casa noastră. Blocul de lângă avea o mare gaura neagră în centru, mă gândesc oricând ca și blocul nostru poate fi la fel, stârpind tot ce e în el... Acum mi-e frică să plâng pentru că simt că pierd viitorul din atenție.” Ivanna, 15 ani, regiunea Donbas.

Analiza Salvați Copiii privind nevoile familiilor refugiate din Ucraina

În România, de la declanșarea acestei crize (24 februarie), la nivel național, au intrat 1.193.693 de cetățeni ucraineni. Dintre refugiații ucraineni care au ales să rămână pe teritoriul țării noastre (87.120 de persoane), 4.357 au solicitat azil și 38.419 au permise de ședere temporară. Spre deosebire de solicitanții de azil, persoanele care beneficiază de protecție temporară nu au venituri constante și, dacă nu au alte surse de venit din Ucraina, întâmpină serioase dificultăți în a-și asigura cele necesare.

Conform analizei Salvați Copiii, la care au participat 1.178 de cetățeni ucraineni, din care 87% alți reprezentanți legali ori rude ale copiilor refugiați din Ucraina și aflați în România, beneficiari ai programelor de sprijin Salvați Copiii, nevoile pe care familiile ucrainene le resimt și pe care nu le pot acoperi sunt legate de:

- **costurile medicale și accesul la servicii medicale (62%)**, ceea ce înseamnă, concret, procurarea de medicamente, sprijin psihosocial pentru copii și adulți, protecția medicală a copiilor cu afecțiuni medicale, sprijin pentru înregistrarea copiilor la medicul de familie,

oferirea de consiliere și acompaniere la instituțiile medicale;

- **bunuri non-alimentare (55%)**, obiecte de uz imediat, casnic sau personale (îmbrăcăminte, încălțăminte) sau destinate comunicării prin telefon, alte cumpărături cotidiene etc.;
- **plata chiriei (46%)** sau a utilităților pentru locuințele în care se află în diferite localități ale țării;
- **realizarea de economii pentru cheltuieli neprevăzute (40%)**, ceea ce ar crea un sentiment de minimă siguranță în contextul actual al totalei imprevizibilități a situației din Ucraina și țările europene;
- **cheltuielile destinate îngrijirii și educației copiilor (32%)**, cum ar fi rechizitele, tabletele școlare ori alte lucruri specifice activităților recreative, părinții ucraineni preocupându-se de integrarea educațională a copiilor lor pe timpul verii și pentru anul școlar viitor 2022-2023;
- **procurarea hranei zilnice (26%)**;
- **cheltuielile de transport (26%)**, inclusiv combustibil ori întreținerea mașinilor proprii;
- **produse igienico-sanitare pentru copii și ceilalți membri de familie (19%)**;
- **procurarea apei (8%)**.

Zeci de mii de copii ucraineni se află astăzi în România, alături de familiile lor, foarte mulți dintre ei trăind experiența devastatoare a războiului, frica permanentă pentru viața lor și a celor dragi.

În situații critice, amenințătoare la adresa vieții copiilor lor, se află sute de mii de mame, nevoite să părăsească Ucraina. Nenumărate cazuri au ajuns în atenția specialiștilor Salvați Copiii - asistenți sociali, psihologi și mediatori culturali -, iar unul dintre acestea descrie povestea Tatianei, mamă cu doi copii de 6 ani, respectiv, 1 an, care a părăsit orașul Odesa, preferând să vină în România. Când a început războiul, era acasă, iar când au început bombardamentele, nu a înțeles imediat ce se întâmplă:

”Am crezut că sunt salve. Iar apoi mama mi-a zis că trebuie să găsim un loc sigur în care să ne adăpostim, și am decis să plecăm la unchiul nostru, într-o altă localitate. Acolo am stat într-un subsol, fiindcă nu departe de casa în care trăiam erau lansate bombe din avioane. ...Pentru că situația se agrava de la zi la zi, unchiul ne-a dus la granița cu Moldova și apoi am venit în România unde se afla sora mea. Când am ajuns aici, nu doream să stăm foarte mult timp, dar pentru că oamenii au fost buni cu noi și ne-au ajutat, am decis ca toți să rămânem aici.”

Ce cred copiii ucraineni despre situația lor actuală?

Salvați Copiii a organizat consultări cu 45 de copii ucraineni (7 – 15 ani) aflați în grija specialiștilor Salvați Copiii și am aflat cum privesc ei prezentul și viitorul din perspectiva experienței lor dureroase, răspunzând la câteva întrebări. În exprimările lor, au predominat cuvinte precum „război”, „rachete”, „moarte” sau „atacuri”.

Ce te sperie cel mai mult?

Așa cum era de așteptat, cele mai mari temeri ale copiilor sunt legate de experiența bombardamentelor și a luptelor din satele și orașele în care trăiau. Chiar și acum când se află în condiții de siguranță, mulți dintre ei rămân cu gândul la cei dragi rămași în urmă, făcând față cu dificultate incertitudinilor: *”Mă tem să nu moară tata.”*, *”Mă tem că vreo rachetă va nimeri în casa mea”*, *”Mă tem că Ucraina poate să nu mai existe.”*

Ce ți-ai dori cel mai tare sau ce ai vrea să se schimbe?

Răspunsurile primite arată dorința copiilor de a vedea războiul oprit și de a putea apoi să se întoarcă în Ucraina: *”Vreau să schimb războiul și oamenii, probabil, să fie mai buni.”*, *”Vreau că nicăieri să nu fie război”*. Unii dintre ei își doresc ca țara lor să fie învingătoare, iar pentru alții cea mai mare dorință este de a-și revedea tatăl.

Au fost și copii care și-au exprimat dorințe legate de viața din România, cum ar fi aceea de a învăța limba română, de a-și schimba prenumele sau alte dorințe specifice vârstei: *”Vreau să fie sărbători zilnic, și zilnic să primesc cadouri”*.

Ce îți place cel mai mult în România?

Parcurile și oamenii care i-au întâmpinat cu bunătate reprezintă răspunsurile cele mai frecvente la această întrebare. Unii dintre copii au spus că, în România, le place școala în care învață și noii lor prieteni.

Ce ai dori să transmiți copiilor din România?

Declarațiile copiilor ucraineni reflectă recunoștința față de modul în care au fost întâmpinați de colegii și prietenii lor din România. De asemenea, copiii ucraineni și-ar dori să ofere prietenilor români daruri specifice vârstei (jucării, dulciuri), dar și să împărtășească cu aceștia elemente ale culturii lor: de la cele gastronomice (borșul ucrainean fiind menționat în mod repetat) până la limba ucraineană. Au fost și opinii care indică faptul că unii dintre copiii ucraineni simt că situația și experiențele lor nu sunt pe deplin înțelese de copiii din România: *”Să înțeleagă ce se întâmplă în lume.”*

Ce ai dori să transmiți copiilor din Ucraina?

De la încurajări la exprimarea afecțiunii sau a îngrijorării ori compătimirii, până la dorința de a oferi lucruri considerate a lipsi copiilor rămași acasă (alimente, haine, medicamente ori jucării), mesajele copiilor arată în mod evident preocuparea pentru soarta prietenilor lăsați în urmă: *”Să fie toți bine și să rămână în viață”*.

Intervenția Salvați Copiii pentru asistența umanitară a refugiaților ucraineni (25 februarie-13 iunie 2022)

Organizația Salvați Copiii a desfășurat acțiuni încă din 25 februarie 2022 pentru a asigura asistența

umanitară a **128.501 persoane, dintre care 74.715 de copii ucraineni și 53.786 de adulți** (femei, vârstnici, bărbați cu derogare medicală, familii extinse), în următoarele locații:

- 9 puncte de trecere a frontierei (Isaccea, jud. Tulcea; Siret, jud. Suceava; Halmeu, jud. Satu Mare; Sighetu-Marmației, jud. Maramureș; Giurgiulești, jud. Galați; Rădăuți Prut, jud. Botoșani; Sculeni, jud. Iași; Mihăileni, jud. Botoșani; Albița, jud. Vaslui), realizând intervenții în prezent în 5 dintre acestea;
- 5 centre de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil ale Inspectoratului General pentru Imigrări (Rădăuți, jud. Suceava; Galați, jud. Galați; Șomcuta Mare, jud. Maramureș; Timișoara, jud. Timiș; București);
- 2 tabere de refugiați IGSU (stadioanele din Siret și Rădăuți) și 2 puncte de staționare (Complexul Egros – Iași și Gara de Nord – București) asigurăm asistență directă, consiliere informațională și derulăm activități educative pentru copii.
- 6 spații prietenoase pentru copii și 6 locuri speciale pentru mamă și copil în localitățile (Rădăuți, Șomcuta Mare, Sighet, București, Siret, Iași, Galați, Isaccea, Timișoara).
- 10.000 de tichete sociale oferite familiilor refugiate.

Sprrijinul material a constat în alimente de bază, produse de igienă, îmbrăcăminte, încălțăminte, pampers, suzete, biberoane, cărucioare, port-bebe-uri, termosuri cu apă caldă, jucării, pături și alte produse de imediat ajutor, cartele telefonice oferite gratuit de companiile de telefonie mobilă. De asemenea, specialiștii Salvați Copiii au asigurat **suport emoțional** copiilor și părinților lor și **activități de traducere și consiliere informațională** - materiale de informare în limba ucraineană (informații despre procedura de azil, mijloace de călătorie, spitale, harta și adresele centrelor pentru solicitanții de azil etc.).

Organizația Salvați Copiii a creat un prim serviciu de consiliere (Hub de consiliere) în București, în care, până în prezent, **1.328 de copii și 1.524 de adulți** au beneficiat de tichete sociale, produse pentru îngrijirea bebelușilor, lapte praf și consiliere informațională privind accesarea serviciilor medicale, a pieței forței de muncă, identificarea unei cazări, transport, cursuri de limba română, înscrierea copiilor la școală, activități educativ-recreative și deschiderea unui cont bancar. De asemenea, Salvați Copiii susține accesul la educație al copiilor din Ucraina, sprijinind Școala generală Uruguay din București pentru **educația a 30 de copii ucraineni**, prin asigurarea hranei, a rechizitelor, a echipamentelor digitale necesare educației online și a unui loc de joc pentru copiii preșcolari și școlari de vârstă mică

Organizația Salvați Copiii și-a extins intervenția și în Republica Moldova și a organizat, din fonduri proprii și în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale din această țară, două transporturi umanitare cu produse pentru **42.000 de bebeluși și mame** din Ucraina, adăpostiți în Republica Moldova, către care am trimis 500.000 de produse igienico-sanitare (scutece de unică folosință, șervețele umede biodegradabile pentru bebeluși și absorbante etc.), produsele fiind distribuite în cele 100 de centre pentru refugiați.

Persoană de contact:

Lavinia Varodi, coordonator program – lavinia.varodi@salvaticopiii.ro, tel. +40 721 329 101.

Experiența Salvați Copiii în domeniu

Organizația Salvați Copiii este activă în domeniul azilului încă din 1995, derulând o serie de proiecte ce oferă servicii educaționale și sociale adresate nevoilor specifice ale copiilor solicitanți de azil și refugiați, inclusiv minori neînsoțiți și persoane relocate, în vederea integrării lor sociale și educaționale. În cei 27 de ani de activitate în domeniul azilului, peste 9.200 de copii și familiile acestora au beneficiat de activități zilnice, asistență financiară, consiliere socială și psihologică și suport material și educațional, în cele 5 centre regionale (București, Galați, Rădăuți, Șomcuta Mare și Timișoara).

Despre [Organizația Salvați Copiii](#):

De 32 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societatea și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.920.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.